

De blå posene
inneholder visst
ikke bare plast

Bruk av komposten

Har du behov for flere poser?

Spørreundersøkelse - Vinner av
gavekort

Kompostering - matavfall blir til flott kompostjord

Nesten 1400 kompostdunker står i hagene til folk i Grenland, og bruker naturens egen metode for å gjøre matavfall til kompostjord.

I kompostbeholderne går vennligsinnede bakterier og andre mikroorganismer sammen om å øke temperaturen på matavfallet til bortimot 70 grader, og i stor fart omdannes det til kompost. Komposten passer ypperlig til både blomsterbed, frukt- og bærplanter og som plengjødsel.

En vanlig familie som komposterer sine matrester, vil få mellom 200-400 liter kompost per år.

Etter at Bamble, Siljan og Skien innførte optisk sortering av matavfall, har de viktigste miljøargumentene for å drive med

hjemmekompostering blitt litt borte. Uansett om man komposterer hjemme eller ei, blir matavfallet tatt hånd om og kompostert. Komposten går tilbake til landbruket, hvor den igjen benyttes til å produsere grønnsaker andre vekster. På denne måten blir kretsløpet til næringsstoffene lukket.

For de som ønsker kompost til eget bruk, er hjemmekompostering en god løsning.

For å komme i gang, går man først et kurs i regi av Renovasjon i Grenland. Der gis all informasjon som trengs.

På adressen www.rig.no finner du mer informasjon, og påmeldingsskjema til kurs.

Hvordan bruker du komposten best?

Kompost fra matavfall er gull for hagen, men hvordan brukes den best?

Råkompost er den komposten du tar ut når du tømmer kompostbeholderen. Denne komposten er svært sterk, og bør normalt ikke brukes på blomster etc. før den har ligget noen måneder til ettermodning. Råkompost bør beskyttes mot regn mens den ettermodner.

Moden kompost får du når ettermodningen er ferdig, og komposten er klar til bruk. Komposten kan brukes til alle vekstformål, og gir næring til plantene samt bedre jordstruktur.

Blomsterbed: Arbeid 3-10 liter kompost pr m² inn i overflaten hvert år.

Rosebed: Legg 5-10 cm kompost på overflaten av jorden hver høst.

Blomsterkasser: Bruk en blanding av 1 del godt modnet kompost til 3-5 deler med sand eller næringsfattig hagejord.

Planting av trær: Fyll opp rundt røttene med en blanding av moden kompost og 5 deler sand eller mager jord.

Nyanlagt bed og plen: Bruk opptil en femdel kompost i blanding med mager jord.

Jordforbedring og hagegjørdsling: Bland inn opptil 10 liter kompost per m². Komposten skal arbeides lett inn i jorden – ikke graves ned. Kompost kan også brukes som dekke på overflaten.

Mer informasjon finner du på www.gronnhverdag.no

Nye returpunkt i Skien

Det er bestemt at det skal settes ut 20 nye returpunkt i Skien i 2009, for å legge bedre til rette for innsamling av glass- og metallemballasje.

Til nå er det utplassert glass- og metallbeholdere følgende steder:

- Sameiet Brekkesetun
- Sameiet Slemdalstun
- Sameiet Baggerstun
- Sykehuspersonalets borettslag
- Meierkollen
- Geiteryggen borettslag.

Vi vurderer fortløpende utplassering av nye beholdere når det kommer inn forslag til plassering.

Lurer du på om du kan få en beholder for glass- og metallemballasje i ditt nabolag?

Ta kontakt!

Har du behov for flere poser?

Er du (nesten) tom for blå og grønne poser kan du få ny rull ved å knytte en pose på dunken din. Ved neste tømning vil Renovatøren legge igjen en rull med poser, i samme farge som du har knytt fast på dunken.

Dersom du bor i borettslag, skal du ha blitt informert om hvem du skal henvende deg til for å få utdelt nye poser. Hvis ikke du har fått denne informasjonen, bør du se etter oppslag i oppgangen eller spørre lederen i borettslaget.

Poser kan også hentes på servicesenteret i kommunen, eller på avfallsanleggene.

Sommer, sol og sortering?

Sol og sommer betyr grilling og uteliv. Selv på late, varme sommerdager oppstår det avfall med de samme miljøproblemene som ellers i året. Ta derfor ikke sorteringsfri!

Vi minner om at engangsgrillere, engangsservise og annet engangsutstyr skaper mye avfall, og oppfordrer derfor til å velge annet utstyr der det er mulig.

Engangs allikevel? Velg miljøvennlige og nedbrytbare produkter.

Søppelsekker skal ikke i sort dunk - bruk poser

Søppelsekker skaper problemer i det optiske sorteringsanlegget. Størrelsen på sekkene medfører at de setter seg fast i anlegget, og at anlegget derfor må stoppes. Dårlig kvalitet på en del sekker fører i tillegg til at sekkene

Dette er ett av flere steder i sorteringsanlegget, hvor store sekker setter seg fast, blir ødelagt og lager problemer for anlegget.

sprekker, og løst avfall spres utover, setter seg fast eller forurensrer sortert avfall.

Vi jobber kontinuerlig med å forbedre sorteringen, og dermed kvaliteten på utsortert matavfall og plast. Som et ledd i dette arbeidet minner vi derfor om at du ikke skal legge store sekker i sort dunk.

Den sorte dunken skal kun inneholde avfall pakket i grønne, blå eller vregnte bæreseker.

Spørreundersøkelse om henting av grovavfall

Resultater fra spørreundersøkelsen tyder på at mange husstander ønsker en løsning for henting av grovavfall (møbler, hvitevarer, leker osv). Undersøkelsen viser også at det er relativ stor betalingsvillighet for en slik tjeneste, men at det bør betales for faktisk bruk - ikke over renovasjonsgebyret.

Vi kommer tilbake med mer informasjon om undersøkelsen når alle svar er registrert og bearbejdet.

Undersøkelsen i seg selv vil ikke avgjøre om det blir en hentetjeneste for grovavfall, men svarene gir Renovasjon i Grenland og politikerne noe å jobbe ut i fra.

Vi takker for alle innsendte svar!

Den heldige vinneren av gavekort er:

**Morten Vrangum
fra Skien**

Sorterer du riktig?

Halvannet år har gått siden innføring av optisk sortering. For noen har kildesortering blitt en selvfølge, og avfallet går lekende lett i riktig pose eller dunk. Andre har enda ikke kommet helt inn i rutinen. Vi synes derfor det er viktig å minne om viktigheten av å sortere, og av å bruke ordningene riktig.

Avfall er ressurser som kan brukes på nytt!

Matavfall -> grønn pose -> kompost

Plastemballasje -> blå pose -> nye plastprodukter, energi

Restavfall -> vregnt bæreseker -> energi til produksjonen hos Norcem i Brevik

KUN PLASTEMBALLASJE
I BLÅ POSE

KUN MATAVFALL
I GRØNN POSE

VRENGT MEG,
KNYT MEG!

IKKE
LØST AVFALL I DUNKEN!

Blå poser skal kun brukes til plastemballasje

Analyser av avfallet som blir levert i Grenland viser at folk er flinke til å sortere. Men det er et skår i gleden....

Vi finner nemlig blå poser som rett og slett brukes til restavfall. Selv om det ikke er så mange slike poser, blir det likevel vektmessig mange prosent feilsortering fordi restavfall er mye tyngre enn plast.

Når posene kommer frem til fabrikk som skal lage ny plast av emballasje fra Grenland, består snaut en femdel av lasten av restavfall. Det blir ikke nye plastprodukter av ketsjup og aluminiumsfolie!

Restavfall i den blå posen gir både høye kostnader og økt miljøbelastning.

- I dag er nesten 20% av vekten av de utsorterte blå posene ikke plastemballasje, men restavfall. Det er miljømessig en dårlig løsning å transportere dette til en plastfabrikk i Tyskland, sier Erik Høines i Renovasjon i Grenland. Han peker på at det er både miljømessig bedre, og mye

rimeligere å kun kjøre plast til Tyskland, og la restavfallet bli brukt som brensel hos Norcem i Brevik.

Det er derfor viktig at alle følger de enkle reglene:

- * Kun plastemballasje i blå pose
- * Restavfall i vanlig, vrent bærepøse

- og alle poser må knyttes godt igjen for at avfallet ikke skal falle ut og lage problemer, og gris i sortering og håndtering.

På den måten får vi best miljønytte og lavere kostnader.

Har du spørsmål om blå poser, plastemballasje eller sortering generelt. Ta gjerne kontakt med servicesenteret i din kommune, eller med Renovasjon i Grenland.

Mye informasjon finner du også på:

www.rig.no
www.grontpunkt.no
www.loop.no

Visste du at:

- For hver kilo plast som gjenvinnes sparer vi to kilo olje (olje er en ikke-fornybar ressurs).
- Gjenvinning er langt mindre energikrevende enn produksjon av ny plast.
- Plastemballasje kan gjenvinnes opptil seks ganger.

Fra Skien servicesenters ståsted

Hva slags tilbakemeldinger har Servicesenteret fått angående optisk sortering?

- Det virker som ordningen angående optisk sortering har gått seg til hos folk. De har vent seg til å sortere.

Det er svært få negative tilbakemeldinger. Enkelte ringer for å spørre, dersom de er i tvil om hvor ting skal sorteres.

Hvordan synes dere på Servicesenteret ordningen med optisk sortering fungerer i dag?

- Vi synes den fungerer veldig bra.

Har dere noen innspill, kommentarer, ros eller ris til Renovasjon i Grenland i når det gjelder sortering og avfallsordningene?

- Tror Renovasjon i Grenland gjør en god jobb. Folk blir svært overrasket over lange åpningstider på avfallsmottakene. Dette er bra!

Kari Høimyr Karlsen

Kari Høimyr Karlsen

Servicesenteret, Skien kommune

Kontakt oss

Alle spørsmål som gjelder abonnement, bytting av dunker, ødelagte dunker også videre bes rettet til servicesenteret i din kommune.

Bamble
35 96 50 00

Siljan
35 94 25 00

Skien
35 58 10 00

Besøksadresse
Kaffehuset
Henrik Ibsensgt. 2
3724 Skien

www.rig.no

Postadresse
Renovasjon i Grenland
Postboks 3004 Handelstorget
3707 Skien

post@rig.no

Renovasjon i Grenland

Grafisk design og trykk: Wera as Opplag: 30.000 Ansv. redaktør: Anne Berit Steinseth, Renovasjon i Grenland
Skribenter: Heidi Viki, Erik Høines, Hilde Garvik Foto: Egne bilder, Dag Jenssen, www.shutterstock.com